

718179
15-09-2020

**BIJLAGE 3; RUIMTELIJKE
ONDERBOUWING
ZONNEPARK OP RWZI
TERREIN HESSENPOORT**

Waterschap Drents
Overijsselse Delta

Definitief v3

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 579
7550 AN Hengelo
Telefoon (074) 248 99 40

Documenttitel	Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark op RWZI terrein Hessenpoort
Soort document	Definitief v3
Datum	15-09-2020
Projectnummer	718179
Opdrachtgever	Waterschap Drents Overijsselse Delta
Auteur	Steven Geujen, Pondera Consult Jorieke Letteboer, Pondera Consult
Vrijgave	Martijn ten Klooster, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

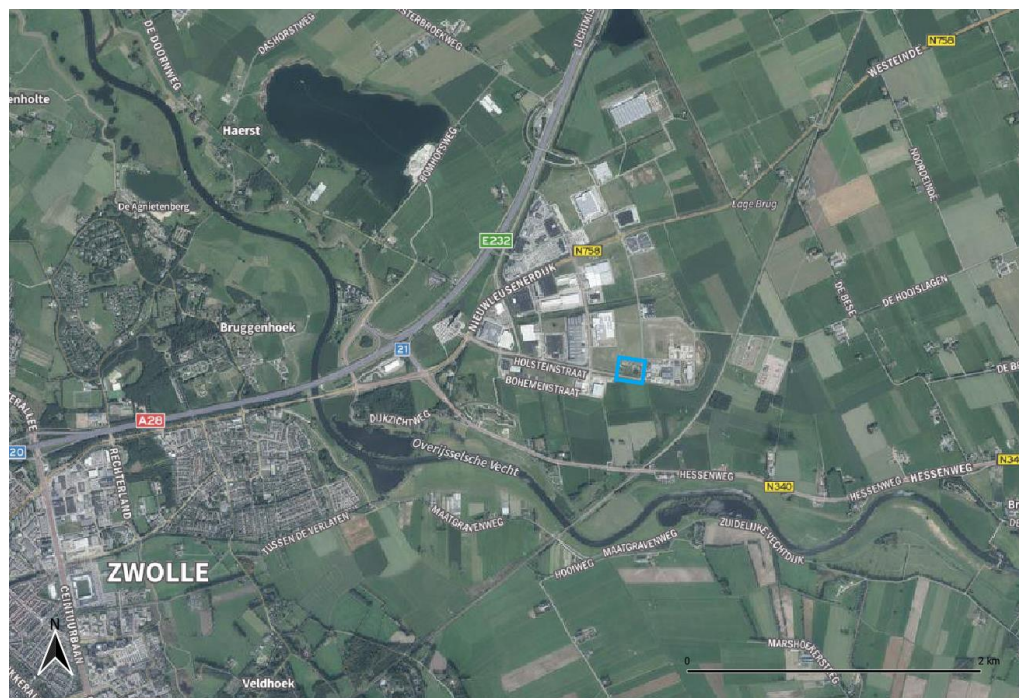
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	2
1.3	Geldend bestemmingsplan	2
1.4	Procedurele context	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Beleidskader	5
2.1	Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie	5
2.2	Provinciaal beleid	7
2.3	Gemeentelijk beleid	8
2.4	Conclusie	9
3	Huidige situatie plangebied	10
4	Beschrijving van het plan	12
4.1	Locatiekeuze	12
4.2	Beschrijving van het plan	12
4.3	Landschappelijke inpassing	13
5	Onderzoek	16
5.1	Bedrijven en milieuzonering	16
5.2	Natuur	16
5.3	Cultuurhistorie en archeologie	18
5.4	Waterhuishouding	19
5.5	Overig	21
6	Uitvoerbaarheid	25
6.1	Economische uitvoerbaarheid	25
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	25
7	Bijlagen	27

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Waterschap Drents Overijsselse Delta (hierna: WDOD) heeft het voornemen om op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Hessenpoort (hierna: RWZI) een zonnepark te realiseren. De RWZI is gelegen op bedrijventerrein 'Hessenpoort', ten noordoosten van Zwolle. In Figuur 1.1 is een kaart met de ligging van het plangebied opgenomen.

Figuur 1.1 Ligging RWZI terrein Hessenpoort (in blauw)

Bron: Pondera

Het voornemen betreft het plaatsen van grondgebonden zonnepanelen binnen de terrein grenzen van de RWZI. De panelen worden geplaatst op twee niet-aangrenzende vlakken met een totale oppervlakte van circa 5.000 m² (gelijk aan 0,5 hectare). Het zonnepark wekt elektriciteit op uit zonne-energie door gebruik te maken van PV-panelen (Photo Voltaic panelen). De opgewekte elektriciteit wordt benut voor de energievoorziening van de RWZI. De elektriciteitsproductie die niet direct door de RWZI wordt gebruikt, kan worden teruggeleverd aan het elektriciteitsnet. Het zonnepark staat hiermee direct in dienst van de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Voor de realisatie van het zonnepark is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Het zonnepark wordt planologisch ingepast door middel van een afwijking als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De voorliggende rapportage dient als zogeheten 'goede ruimtelijke onderbouwing' in de omgevingsvergunning voor de afwijking van het geldende bestemmingsplan.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in het oosten van de gemeente Zwolle in de provincie Overijssel en het ligt ten noordoosten van de stad Zwolle. Het RWZI terrein is gelegen aan de zuidkant van bedrijventerrein 'Hessenpoort'. Ten zuiden van het plangebied ligt de Bentheimstraat en ten oosten van het plangebied ligt de Steinfurtstraat. In Figuur 1.2 is het RWZI terrein weergegeven en in blauw de vlakken waarbinnen de zonnepanelen geplaatst gaan worden.

Figuur 1.2 Ligging plangebied (in blauw)

Bron: Pondera

1.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Hessenpoort" (vastgesteld 02-10-2010) en "Hessenpoort, 2^e partiële herziening" (vastgesteld 23-05-2016), alsmede het beeldkwaliteitsplan van de gemeente Zwolle (vastgesteld oktober 2015). Het plangebied heeft op basis van het bestemmingsplan "Hessenpoort" de enkelbestemming 'Bedrijventerrein' (zie Figuur 1.3). In de partiële herziening "Hessenpoort, 2^e partiële herziening" zijn voor het bedrijventerrein regels opgenomen met betrekking tot zonnepanelen en is op bepaalde percelen een functieaanduiding voor zonnepanelen toegevoegd. Deze aanduiding ontbreekt op het betreffende perceel. Ook ligt het perceel niet aangrenzend aan een perceel met een functieaanduiding voor zonnepanelen, hierdoor is een binnenplanse afwijking uitgesloten. De realisatie van een zonnepark wordt door het geldende bestemmingsplan niet toegestaan.

Figuur 1.3 Uitsnede geldend bestemmingsplan (met plangebied in blauw)

Bron: ruimtelijkeplannen.nl

De voor 'Bedrijventerrein' aangewezen gronden zijn hoofdzakelijk bestemd voor:

- gebouwen van bedrijven en ondersteunende activiteiten;
- horecavoorzieningen, sportfaciliteiten, en een diensten- en informatiecentrum;
- parkeerterrein.

Tevens zijn openbare nutsvoorzieningen, infrastructurele voorzieningen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan ten behoeve van de hoofdbestemming.

Op basis van de hierboven benoemde functiebeschrijvingen en regels past het voorgenomen zonnepark niet binnen het geldende bestemmingsplan.

1.4 Procedurele context

In deze paragraaf wordt ingegaan op de procedurele context van het plan.

Planvorm afwijkingsbesluit

Omdat het bouwplan niet past in het geldende bestemmingsplan is een planologische procedure benodigd om het plan mogelijk te maken. De initiatiefnemer vraagt om die reden een omgevingsvergunning aan in afwijking van geldende bestemmingsplan (omgevingsvergunning voor de activiteit het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het ruimtelijk plan, artikel 2.1 lid 1, aanhef en onderdeel c Wabo). Via deze procedure (ex artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wabo) is het mogelijk om af te wijken van het geldende planologisch regime. Voorwaarde voor verlening van de omgevingsvergunning is dat de activiteit voldoet aan een 'goede ruimtelijke ordening'. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de onderbouwing van de vergunningaanvraag.

Relatie met de m.e.r.

In bijlage C en D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.

Sinds de inwerking van de m.e.r.-richtlijn (mei 2017) geldt voor alle activiteiten die voorkomen op de D-lijst dat onder de drempelwaarde een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden gedaan (voor plannen/besluiten in kolom 3 en 4). Hierover moet het bevoegd gezag een besluit nemen; dat besluit is nodig voor onder andere de aanvraag voor omgevingsvergunning. Een zonnepark staat als zodanig niet op de D-lijst in het Besluit m.e.r. waardoor er geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is.

Bevoegd gezag

Primair is de gemeenteraad bevoegd gezag voor het vaststellen van een bestemmingsplan en burgemeester en wethouders voor het afwijken van het bestemmingsplan (met een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad). Het plangebied van dit project ligt binnen de gemeente Zwolle. Deze gemeente is zodoende bevoegd gezag voor dit project.

1.5 Leeswijzer

Dit hoofdstuk geeft de inleiding tot het project. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het geldende beleid op Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 3 wordt het de huidige situatie van het plangebied geschetst. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het plan. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens dieper ingegaan op de verschillende milieuonderzoeken. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid uitgewerkt.

2 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft beleid en wet- en regelgeving specifiek op het gebied van duurzame (zonne-)energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens nut en noodzaak van zonne-energie aan de orde, waarbij de doelstellingen van Rijk, provincie en gemeente ten aanzien van duurzame energie worden toegelicht.

2.1 Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie

Klimaatakkoord

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken werkt Nederland aan een nationaal Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord, onder regie van het kabinet, maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee de CO₂-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Eind 2018 is het ontwerp van het Klimaatakkoord gepresenteerd. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% ten opzichte van 1990, hetgeen in lijn is met het kabinetsakkoord van het huidige kabinet Rutte III. Het vergroten van de opwek van hernieuwbare energie levert hier een belangrijke bijdrage aan. Waterschappen zien een relatie tussen de energieopgave van waterschappen en hun watertaken. Er wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar worden gebracht. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is om te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van het gebied.

Green Deal tussen Rijk en Unie van Waterschappen

In 2011 ondertekenden de Rijksoverheid en de Unie van Waterschappen een Green Deal waarmee waterschappen een verhoging van biogas- en fosfaatproductie in de afvalwaterketen willen realiseren. In navolging van deze Green Deal zien waterschappen meer mogelijkheden om duurzame energie toe te passen. De ambitie van de waterschappen is om energieneutraal te worden. Het jaar 2020 is een tussenpunt waarin het doel is gesteld om voor minimaal 40% te kunnen voorzien in de eigen energiebehoefte van de waterschappen door middel van zelf opgewekte duurzame energie. Naast energiebesparingen in de waterketen verkennen de waterschappen de mogelijkheden om duurzame energiebronnen (waaronder zonne-energie) toe te kunnen passen. WDO Delta heeft de ambitie van de Unie van Waterschappen overgenomen en realiseert initiatieven om energieneutraal te worden.

Energieakkoord voor duurzame groei

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het

Energieakkoord voor duurzame groei (hierna: Energieakkoord, 2013)¹. Met het Energieakkoord komt een duurzame energievoorziening een stap dichterbij. In het Energieakkoord is vastgelegd dat in 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Het doel van het akkoord is bovendien dat het nieuwe banen oplevert en een positief effect heeft op de energierekening van consumenten. In het akkoord zijn tien pijlers opgenomen die moeten leiden tot een duurzame energieopwekking. Het opschalen van hernieuwbare energieopwekking vormt één van deze pijlers. In de Kortetermijnraming voor 2020² uit gevoerd door het Planbureau voor de Leefomgeving wordt gesteld dat de doelstelling van 14% duurzame energie in 2020 met de huidige groeiverwachting (van 6,6% in 2017 naar 12,2% in 2020) niet binnen bereik is. Het opwekken van aanvullende duurzame energie door WODD is van belang om een bijdrage te leveren aan de doelstelling.

Energierapport 2016

Het Energierapport 2016³ geeft aan dat Nederland voor de uitdaging staat om de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te brengen, waarbij in de 2e helft van de 21e eeuw, zoals afgesproken in het klimaatakkoord van Parijs (2015) er mondiaal een balans moet zijn tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen (ofwel klimaatneutraliteit). Het kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gemaakt. Het Energierapport geeft daarom een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

1. sturen op CO₂-reductie;
2. verzilveren van de economische kansen die de energietransitie biedt;
3. integreren van energie in het ruimtelijk beleid.

Volgens het Energierapport 2016⁴ zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol omdat het relatief eenvoudig te installeren is in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is de winning van zonne-energie middels PV-panelen een beproefde technologie.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen voor de komende tientallen jaren geschetst. Een nationaal belang dat wordt besproken is het belang van ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en

¹ "Energieakkoord voor duurzame groei", Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013. Geraadpleegd van: <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

² "Kortetermijnraming voor Emissies en Energie in 2020". Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), januari 2019. Geraadpleegd van: https://www.pbl.nl/sites/default/files/cms/publicaties/pbl-2019-kortetermijnraming-voor-emissies-en-energie-in-2020_3430.pdf

³ "Energierapport 2016 - Transitie naar duurzaam", Ministerie van Economische Zaken, januari 2016. Geraadpleegd van: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/01/18/energiereport-transitie-naar-duurzaam>

⁴ Ministerie van Economische Zaken, januari 2016

energietransitie. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als zon, wind, biomassa en geothermie in de totale energievoorziening moet omhoog. Verder wordt beschreven dat het bieden van ruimte aan duurzame energie als zonne-energie en biomassa de primaire taak is van de provincies en gemeenten. Rijksbeleid op het gebied van duurzame energie beperkt zich enkel tot windenergie.

Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit vloeit voort uit jurisprudentie. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) geeft aan dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt.

Conclusie

Het voorgenomen zonnepark past binnen de doelstellingen van het Rijk om ruimte te bieden aan duurzame energieopwekking. Het plan draagt ook bij aan het behalen van de doelstellingen die voortkomen uit de Green Deal tussen de Rijksoverheid en de Unie van Waterschappen. Het boogde zonnepark brengt de vraag naar en het aanbod van duurzame energie bij elkaar. Door meervoudig ruimtegebruik wordt de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Dit sluit aan bij de richtlijnen in het ontwerp van het Klimaatakkoord.

2.2 Provinciaal beleid

In deze paragraaf wordt het provinciaal ruimtelijk beleid besproken. Dit ruimtelijk beleid wordt als toetsingskader gebruikt voor het initiatief van het realiseren van een zonnepark.

Omgevingsvisie en -verordening

De provincie Overijssel geeft in de 'Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur' (actualisatie september 2018) aan in 2023 20% van de energie duurzaam op te willen wekken, de ambitie voor 2030 ligt op 30%. Het bereiken van deze ambitie moet voornamelijk plaatsvinden door het investeringsklimaat voor duurzame energie en besparing van energie aantrekkelijk te maken.

Ten aanzien van zonne-energie stelt de provincie dat installaties voor het opwekken van zonne-energie in principe worden toegestaan op alle bebouwde gronden. Daarbuiten is ontwikkeling mogelijk wanneer een meerwaarde kan worden aangetoond vanuit meervoudig ruimtegebruik, mitigerende maatregelen, gebiedsinpassing en maatschappelijke bijdrage.

Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden

De provincie Overijssel biedt ruimte voor de aanleg van zonnevelden zoals beschreven in de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden (februari 2017). De Overijsselse zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan voor het opwekken van zonne-energie. De voorkeur gaat uit naar zonnepanelen op daken, bedrijventerreinen en braakliggende gronden. Aanvullend wordt ruimte geboden in de Groene Omgeving, niet zijnde natuur.

Conclusie

Om de provinciale doelstellingen op het gebied van duurzame energie te bereiken zijn meer installaties nodig ten behoeve van het opwekken van duurzame energie. Het beoogde zonnepark ligt op een bedrijventerrein. Het terrein van de RWZI is tevens al bebouwd gebied. Omringende functies worden niet aangetast.

2.3 Gemeentelijk beleid

Coalitieakkoord 2018-2022

In Zwolle is de ambitie vastgesteld om uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. Als tussenstap op weg naar 2050 is afgesproken dat in 2025 de hoeveelheid CO₂-uitstoot in vergelijking met 1990 25% lager ligt en dat de 25% van de totale energievraag op duurzame wijze wordt opgewekt. De ontwikkeling naar een duurzame energievoorziening kent twee sporen. Het eerste is het verminderen van het energieverbruik. Het tweede de opwekking van duurzame energie. De coalitie wil op beide sporen grote stappen zetten. De gemeente Zwolle kijkt nadrukkelijk naar de mogelijkheden die bedrijven hebben om energie te besparen.

Ontwerp Omgevingsvisie: Mijn Zwolle van Morgen

Op 30 juni 2020 heeft het college de Ontwerp Omgevingsvisie vastgesteld en vrijgegeven voor ter inzage legging. Naar verwachting zal de gemeenteraad eind 2020 de omgevingsvisie vaststellen en zal deze de het structuurplan Zwolle 2020 (uit 2008) vervangen. Vooruitlopend op deze vaststelling zal in deze paragraaf ook een relatie worden gelegd tussen het voorliggende plan en de Omgevingsvisie.

Een van de raamwerkthema's uit de Omgevingsvisie betreft Zwolle energieneutraal. Hierin speelt de duurzame opwerk van energie een grote rol. Voor elektriciteit zal dit tot 2030 vooral opwekking van zonne-energie en windenergie zijn. De maatschappelijke opgave om energieneutraal te zijn in 2050 is dusdanig groot dat naast inzet van zonpotentie op (alle) daken ook zonneparken op of boven maaiveldniveau (drijvend op water, veldopstelling; boven parkeerterreinen, op geluidswallen etc.) nodig zijn. Hessenpoort is in de ontwerp Omgevingsvisie niet aangemerkt als uitgesloten gebied en er is al een zonnepark in dit gebied aanwezig.

In de Omgevingswet, die in 2022 van kracht wordt, is participatie een belangrijk onderdeel van het proces om opgaven aan te pakken. Dit is ook een vooraanstaand thema in de Zwolse Energiegids (welke hieronder kort wordt besproken). In de ontwerp Omgevingsvisie is opgenomen dat ieder initiatief zelf invulling geeft aan participatie. Hiermee wordt de maatschappelijke uitvoerbaarheid ondersteund. Verdere toelichting hierop is verwerkt in paragraaf 6.2. Kort samengevat is er enerzijds (indirect) procesparticipatie mogelijk in de vorm van stemrecht van ingezetenen van het waterschap. Daarnaast zullen financiële baten van dit project terugvloeien naar de bedrijfsvoering van WDOD. Aangezien de kosten voor de waterbeheer- en zuiveringstaken als belasting bij ingezetenen wordt geïnd, kunnen mogelijke voordelen van dergelijke projecten op de hoogte van de waterschapsbelasting worden gezien als financiële participatie.

Zwolse Energiegids: Voor grootschalige opwekking van duurzame energie

In de Zwolse Energiegids van november 2017 zijn de ambities van de gemeente genoemd zoals vastgelegd in het document 'Zwolle geeft je energie! – Ambitiedocument Energietransitie'. Hierin wordt grootschalige opwek van duurzame energie gedefinieerd als projecten die vragen om een wijziging van het bestemmingsplan. Gezien de aard en omvang van het voorliggende plan wordt een vergunningaanvraag in afwijking van het bestemmingsplan ingediend. Bij dit project is er sprake van meekoppeling: er wordt gebruik gemaakt van beschikbaar ongebruikt terrein binnen het perceel van de RWZI, waarbij de geproduceerde elektriciteit ten eerste beschikbaar komt voor gebruik door de installaties van de RWZI zelf.

Bestemmingsplan Hessenpoort

In het bestemmingsplan "Hessenpoort" wordt ingespeeld op duurzame bedrijventerreinen. Het aspect ruimte-intensivering is hier een belangrijk onderdeel van. Bij de gemeente bestaat de beleidswens om te komen tot ruimte-intensivering op bedrijventerreinen. In het bestemmingsplan "Hessenpoort, 2^e partiële herziening" (vastgesteld 23-05-2016) is aandacht besteed aan zonnepanelen op specifieke locaties in Hessenpoort. Zonneparken kunnen invulling geven aan incurante kavels in Hessenpoort, dit betreft met name de kavels onder de hoogspanningsleidingen. Bedrijventerrein Hessenpoort intensificeert op het gebied van duurzaamheid. Gevestigde en nieuwe bedrijven worden gestimuleerd om duurzaamheidsmaatregelen te treffen voor bijvoorbeeld het gebouw, de kavel of het gebied.

Conclusie

De gemeente Zwolle heeft de ambitie om energieneutraal te worden. Bedrijventerrein Hessenpoort profileert zich als duurzaam en groen bedrijventerrein. De plaatsing van zonnepalen op het RWZI terrein draagt hieraan bij.

2.4 Conclusie

In dit hoofdstuk is het plaatsen van een zonnepark op het RWZI terrein van Waterschap Drents Overijsselse Delta getoetst aan het ruimtelijk beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente. Geconcludeerd kan worden dat het voornemen binnen deze ruimtelijke beleidskaders past. Zowel het Rijk, de provincie Overijssel als de gemeente Zwolle stimuleren hernieuwbare energieopwekking en de voorgenomen locatie past binnen het overheidsbeleid.

3 HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Huidig grondgebruik plangebied

Het plangebied ligt op hoek van de Bentheimstraat en de Steinfurtstraat en maakt onderdeel uit van bedrijventerrein Hessenpoort. Het perceel is bestemd als 'enkelbestemming: bedrijventerrein' en huisvest de RWZI Hessenpoort, welke in beheer is van WDOD. Op het perceel is een dienstgebouw aanwezig met bijbehorende voorzieningen. Daarnaast zijn op het perceel bouwwerken met zuiveringsinstallaties aanwezig. Een groot gedeelte van het perceel is niet bebouwd en kent momenteel het uiterlijk van een grasveld. Dit grasveld wordt niet benut voor activiteiten met betrekking tot de RWZI. In het voorliggende plan worden twee vlakken van het grasveld benut voor het realiseren van zonnepaneleninstallaties. Het RWZI terrein is omheind met een hekwerk en lage schanskorven (zie Figuur 3.1).

Figuur 3.1 Zicht op het plangebied vanaf de Bentheimstraat

Bron: Google Maps

Nabijheid van bebouwing

In de nabijheid van het plangebied zijn diverse bedrijven gevestigd. Deze liggen op minimaal 150 meter afstand van de zonnepaneleninstallaties. De dichtstbijzijnde woningen zijn gelegen aan de Hessenweg op minimaal 600 meter afstand van het plangebied. Tussen de Hessenweg en het bedrijventerrein staan enkele bomen en andere beplanting. Hierdoor wordt het zicht op het bedrijventerrein beperkt en zullen de zonnepaneleninstallaties vanaf de dichtstbijzijnde woningen niet zichtbaar zijn. Langs de Bentheimstraat, ten zuiden van het plangebied, staan rijen met bomen (zie Figuur 1.2). Ook ten zuiden van het plangebied, gelegen tussen het plangebied en de woningen aan de Hessenweg, zijn planvlakken bestemd voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Toekomstige bedrijven zullen de zonnepanelen op het RWZI terrein voor woningen volledig aan het zicht onttrekken.

Water

Ten zuiden van het plangebied loopt een primaire watergang (SZ.250.9) van het waterschap Drents Overijsselse Delta. Deze watergang loopt niet door het plangebied, noch staat de watergang in directe verbinding met het plangebied.

Infrastructuur

Direct ten zuiden van het plangebied ligt de Bentheimstraat en direct ten oosten ligt de Steinfurtstraat. Het plangebied is toegankelijk via de bestaande toegangspoort van de RWZI aan de Steinfurstraat 14. Het plangebied is niet toegankelijk voor onbevoegden.

4 BESCHRIJVING VAN HET PLAN

4.1 Locatiekeuze

Waterschap Drents Overijsselse Delta ziet in RWZI Hessenpoort een goede locatie om haar duurzaamheidsambities verder uit te werken. Binnen de hekken van het terrein is namelijk ruimte beschikbaar voor het plaatsen van grondgebonden zonnepanelen. De beschikbare ruimte wordt zo efficiënt mogelijk benut door meervoudig ruimtegebruik. Tevens wordt vraag en aanbod op deze manier bij elkaar gebracht, door direct verbruik van de opgewekte elektriciteit binnen de RWZI.

4.2 Beschrijving van het plan

Beschrijving van het project

Het voorgenomen zonnepark bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen. Het totale bruto vloeroppervlak is circa 5.000 m² (0,5 hectare)⁵. Het verblijfsoppervlak en gebruiksoppervlak zijn gelijk aan het bruto vloeroppervlak. De belangrijkste kenmerken van het bouwwerk zijn hieronder weergegeven:

- De panelen worden geplaatst in rijen in een oost-west richting, waarmee de panelen op het zuiden georiënteerd worden en een zo hoog mogelijke lichtinval op de panelen wordt behaald;
- de zonnepanelen zullen worden gemonteerd op daarvoor ontworpen frames, ook wel tafels genoemd;
- de tafels en palen worden gemaakt van materialen (aluminium en/of staal) die specifiek ontworpen zijn om de zonnepanelen (en eventuele andere toegevoegde belasting) te dragen;
de tafels worden in de bodem verankerd middels palen, zodat slechts zeer beperkte of helemaal geen ontgraving nodig is;
- de panelen van het type monokristallijn of polykristallijn. De panelen zijn zo ontworpen dat er zo veel mogelijk zonlicht opgenomen wordt om dit om te zetten naar elektriciteit, waardoor lichtschittering beperkt blijft. Uit onderzoek blijkt dat de schittering minder is dan bij water of glas;
- er blijft een ruimte open tussen de rijen panelen, om onderlinge schaduwwerking te voorkomen;
- om de opgewekte elektriciteit te kunnen leveren aan de RWZI installaties wordt gebruik gemaakt van de bestaande schakelkasten.

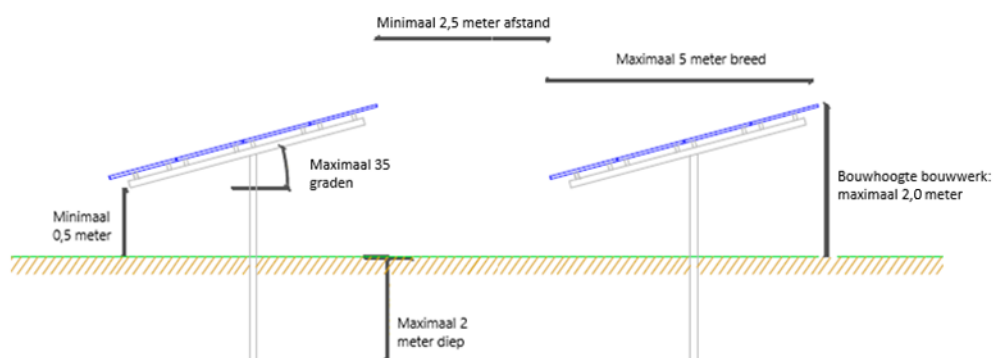
Er wordt een vergunning aangevraagd voor een situatie met maximaal gewenste afmetingen. Dit houdt in dat de exacte afmetingen van de constructie nog niet bekend is maar de uiteindelijk te realiseren zonnepaneleninstallatie zal passen binnen de hieronder vastgestelde maximaal gewenste situatie.

⁵ Als bruto vloeroppervlak is de totale grootte van het zonnepark benoemd, inclusief paden tussen de panelenrijen. Enkel het oppervlak waarop de panelenrijen geplaatst worden vormen het netto vloeroppervlak dat daadwerkelijk bebouwd wordt.

Tabel 4.1 Uiterste afmetingen constructie en fundering

Onderdeel zonnepark	Uiterste afmeting
Constructie (zie Figuur 4.1)	
Maximale bouwhoogte bouwwerk t.o.v. maaiveld	Maximaal 2,0 meter
Hoogte onderrand bouwwerk t.o.v. maaiveld	Minimaal 0,5 meter
Hellingshoek zonnepanelen	Maximaal 35°
Breedte tafel	Maximaal 5,0 meter
Minimale afstand tussen tafels (zonnepanelenrijen)	Minimaal 2,5 meter
Minimale afstand tot perceelgrens Bentheimstraat	Minimaal 5,0 meter
Minimale afstand tot perceelgrens west- en noordzijde	Minimaal 4,0 meter
Fundering	
Diepte (schroef)palen	Maximaal 2,0 meter

Figuur 4.1 Aanzicht tekening veldopstelling

Bron: Pondera

4.3 Landschappelijke inpassing

Beeldkwaliteitplan

Het plangebied is gelegen op bedrijventerrein 'Hessenpoort' in Zwolle. In 2015 is er voor Hessenpoort door gemeente Zwolle een beeldkwaliteitplan opgesteld. Het bedrijventerrein kenmerkt zich door de eenvoudige en heldere opzet van kavels en bedrijven. Dit zorgt voor eenheid op het bedrijventerrein. Belangrijk hierin zijn de robuuste maar sobere vormgeving van de bedrijfsgebouwen, de zorgvuldig vormgegeven erfafscheidingen en de ruime wegprofielen. Deze elementen zijn de basis voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Aangenomen kan worden dat de inpassing van een kleinschalig zonnepark (<500 kWp) op het RWZI terrein geen afbreuk doet aan de bestaande elementen van het bedrijventerrein.

Inpassing van het initiatief

Op basis van de ligging in het landschap en de kenmerken van de bedrijven is Hessenpoort ingedeeld in drie deelgebieden: Zuid, Midden en Noord. Het plangebied is gelegen in deelgebied Hessenpoort-Midden. De kwaliteit en de uitstraling van het gebied hangt niet alleen af van de vormgeving van de openbare ruimte, maar ook van de individuele bedrijven. De bebouwing is een onlosmakelijk onderdeel van het totale (landschappelijke) beeld van Hessenpoort. Bij het definitieve ontwerp van de zonnepaneleninstallaties wordt rekening gehouden met het beeldkwaliteitplan. De maximale bouwhoogte van 2,0 meter zoals aangegeven in Tabel 4.1 valt ruim binnen de toegestane maximale bouwhoogte van 10 meter zoals beschreven in de bestemmingsregels (artikel 4.2.2 onder b) en zal ook niet hoger zijn dan de bestaande bouwwerken op het perceel. Bestaande landschappelijke waarden van het plangebied en zijn omgeving worden niet door het initiatief aangetast. Om een indruk te geven van de landschappelijke inpassing van het zonnepark is in Figuur 4.2 een voorbeeld van een vergelijkbaar zonnepark op het terrein van RWZI De Bilt opgenomen.

Figuur 4.2 Voorbeeld van een zonnepark ingepast op een RWZI terrein

Bron: Greenlink

Het zonnepark komt direct in verbinding te staan met de schakelkasten van de RWZI. Hiermee staat het zonnepark in dienst van de energievoorziening van de RWZI locatie Hessenpoort. Het

vormt hiermee een eenheid met de RWZI inrichting, ook omdat de zonnepaneleninstallaties op het eigen terrein binnen de bestaande erfafscheidingen geplaatst worden. Het uiterlijk van de hekwerken of schanskorven blijft hiermee behouden. Door de open ruimtes rondom de zonnepanelenrijen wordt het bestaande beeld van grasveld, vergelijkbaar met het voorbeeld in Figuur 4.2, behouden. Hierdoor is er ook toegang tussen de zonnepanelen voor onderhoud en terreinbeheer.

5 ONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke relevante milieu- en omgevingseffecten te verwachten zijn als gevolg van de realisatie van het zonnepark. Dit wordt per aspect beschreven, op basis van de wet- en regelgeving die van toepassing is op zonneparken.

5.1 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009). Een richtafstand is de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Onderzoek

Een zonnepark is niet in de VNG-publicatie opgenomen. Van zonnepanelen is geen milieuhinder te verwachten. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende omvormers, die overdag (enig) geluid produceren. Voor de bijbehorende omvormers kan een vergelijking worden gemaakt met de in de VNG-publicatie vermelde categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven van < 10 MVA'. Het betreft hier een milieucategorie 2-inrichting met een grootste aan te houden richtafstand van 30 meter ten opzichte van een rustige woonwijk, vanwege het milieuaspect geluid. De omgeving van het plangebied kenmerkt zich als een bedrijventerrein met aangrenzend een agrarisch buitengebied.

Hoewel de exacte plekken van de omvormers nog niet is bepaald, worden deze in ieder geval ten minste op 600 meter vanaf dichtstbijzijnde woningen geplaatst, tussen of aan de rand van de panelen. Het zonnepark is vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering ruimschoots in te passen. Nader onderzoek ten aanzien van geluid of andere relevante aspecten is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van bedrijven en milieuzonering is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.2 Natuur

Toetsingskader

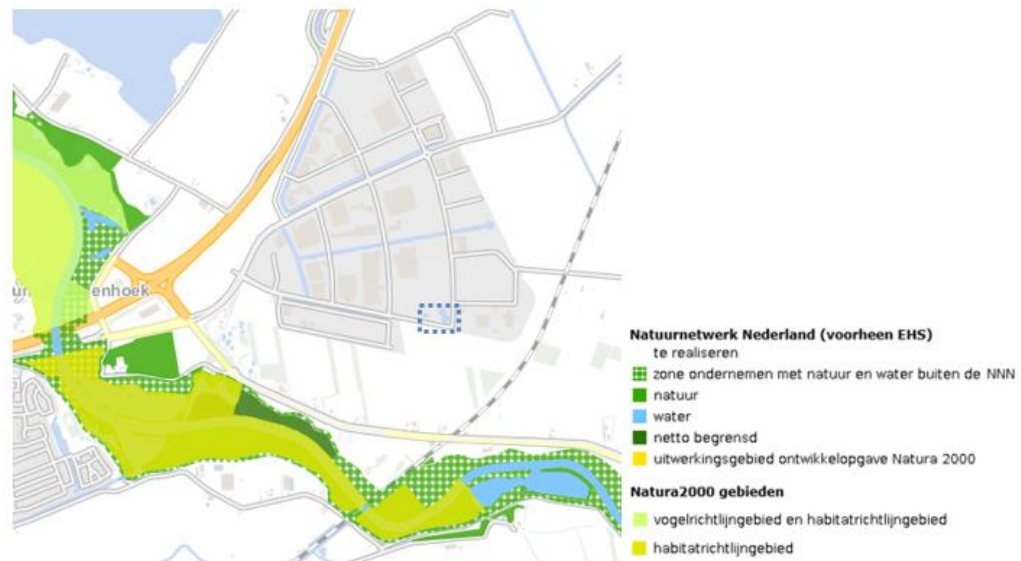
Wanneer er wordt gesproken over natuurbescherming, dient er onderscheid gemaakt te worden tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Vanaf 1 januari 2017 is deze bescherming geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb).

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Op het gebied van gebiedsbescherming zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natuurmonumenten (veelal overeenkomend met Natura 2000) en Natura 2000 de te beschermen gebieden. In Figuur 5.1 zijn de natuurgebieden weergegeven.

Figuur 5.1 Natuurgebieden rondom plangebied

Het plangebied bevindt zich niet in een Natura 2000- of Natuurnetwerk Nederland-gebied. Ook ligt het plangebied niet in een Nationaal Landschap of weidevogelkerngebied. Het dichtstbijzijnde gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op minimaal 800 meter afstand van het plangebied. NNN heeft geen externe werking. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is minimaal 940 meter. Omdat de bescherming van Natura 2000-gebieden een externe werking heeft kunnen ook projecten buiten een Natura 2000-gebied negatieve effecten hebben op dit gebied. Het dichtstbijzijnde Nationaal Landschap is IJsseldelta en ligt op minimaal 5,5 km afstand van het plangebied.

Er is door Ecogroen op 18-12-2018 ecologisch veldwerk uitgevoerd voor het plangebied, zie bijlage 1. In het onderzoek is geconcludeerd dat er met de aanleg van het zonnepark geen effecten zijn op het Natura 2000-gebied, zoals verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag of verstoring door mechanische effecten. Ook zijn indirecte effecten als versnippering, verdroging, verstoring en verontreiniging niet aan de orde. Daarnaast is er een Aeries berekening uitgevoerd in het kader van het ecologische onderzoek. Er zijn geen natuurgebieden met rekenresultaten die hoger zijn dan de drempelwaarde. Hiermee zijn de werkzaamheden niet meld- of vergunningsplichtig. Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Soortenbescherming

Naast gebiedsbescherming is er een wettelijk kader voor het beschermen van individuele soorten (flora en fauna). De Wnb kent een aantal verbodsbepalingen die aanleiding kunnen zijn om een ontheffing aan te vragen. De relevante verbodsbepalingen zijn het doden of verwonden van soorten, het opzettelijk verontrusten van soorten of het verstoren, vernietigen, beschadigen van nesten of vaste rust- en verblijfsplaatsen. Dit kan in theorie voorkomen tijdens de bouwfase.

Er is op 18-12-2018 door Ecogroen ecologisch veldwerk uitgevoerd waarbij is gekeken naar aanwezige te beschermen soorten nabij het plangebied. Om de plaatsing van een gedeelte van de zonnepanelen mogelijk te maken, dienen enkele bomen gekapt te worden. In twee van deze

bomen zijn tijdens het ecologisch veldwerk potentiële nestlocaties van een sperwer of ransuil aangetroffen. Op basis van het advies van Ecogroen met betrekking tot de potentiële nestlocaties heeft de adviseur Ecologie van WDOD nader onderzoek uitgevoerd naar de functie van de nestlocaties op RWZI Hessenpoort. Bij de aanwezige nesten op de RWZI Hessenpoort is geen broedactiviteit waargenomen. Ook is bij het schouwen van het nest op 29-5-2019 geen spoor van broedende vogels gevonden met een jaarrond beschermd nest, noch van vogels met een vaste nestplek buiten het broedseizoen. De betreffende bomen met de potentiële nestlocaties kunnen gekapt worden, zonder een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb. Tevens wordt er gewerkt volgens de algemene zorgplicht en mag de activiteit geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van een soort tot gevolg hebben.

Ten aanzien van het beschermingsregime vogelrichtlijn geldt dat er geen sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming mits er buiten het broedseizoen (maart t/m juli) wordt gewerkt of er maatregelen worden genomen om overtreding te voorkomen. Hiermee wordt gewerkt conform de gedragscode voor waterschappen⁶.

Conclusie

In het ecologisch onderzoek is het zonnepark getoetst aan de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. In het plangebied is geen NNN- of Natura 2000-gebied aanwezig. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn met de aanleg van het zonnepark uitgesloten.

Binnen de invloedssfeer van het plangebied is geen Natura 2000 aanwezig. Er zijn wel beschermde NNN-gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied. Het plan heeft echter geen negatief effect op de NNN-gebieden, waardoor er geen noodzaak is voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing.

In het kader van de soortenbescherming is uit het ecologisch onderzoek gebleken dat er nader onderzoek plaats moet vinden of het aangetroffen potentiële nest van een sperwer of ransuil in gebruik is. Bij nader onderzoek bleken de aangetroffen potentiële nesten niet in gebruik te zijn en kunnen de betreffende bomen met de potentiële nestlocaties gekapt worden zonder overtreding van verbodsbepalingen Wnb.

Vanuit het aspect natuur is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.3 Cultuurhistorie en archeologie

Toetsingskader

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag voor de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. De Erfgoedwet, die per 1 juli 2016 de Monumentenwet 1988 heeft vervangen, vormt het kader voor de bescherming van het cultureel erfgoed.

⁶ Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen, versie 21 september 2011.

Onder cultuurhistorie worden aanwezige archeologische waarden verstaan, maar ook overige cultuurhistorische waarden zoals historisch landschap, beschermende stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Onderzoek

Archeologie

Er geldt voor het plangebied geen archeologische verwachtingswaarde. Archeologisch onderzoek is voor het realiseren van het initiatief dan ook niet verplicht.

Overige cultuurhistorie

Op de kaart met stads- en dorpsgezichten van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is te zien dat het dichtstbijzijnde beschermde dorps- en stadsgezicht dat van Zwolle is. Dit beschermde dorpsgezicht ligt op minimaal 5 kilometer afstand vanaf het plangebied. Gezien de grote afstand van het plangebied tot het beschermde dorpsgezicht, en de beperkte verdragende uitstraling van een zonnepark op de omgeving, is er geen effect op het beschermde gezicht te verwachten. Het dichtstbijzijnde Rijksmonument ligt op circa 1,5 kilometer afstand van het plangebied. De bescherming van Rijksmonumenten heeft geen externe werking waardoor er geen effect op de Rijksmonumenten is door aanleg van het zonnepark. Vanuit het aspect overige cultuurhistorie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie

Het zonnepark doet geen afbreuk aan archeologische en overige cultuurhistorische waarden in het plangebied en de omgeving ervan. Voor het aspect cultuurhistorie is sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.4 Waterhuishouding

Toetsingskader

Water en ruimtelijke ordening hebben met elkaar te maken. Enerzijds is water één van de ordenende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Een goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging, etc. te voorkomen.

De verplichte watertoets is geregeld in de artikelen 3.1.1 en 3.16 van het Besluit ruimtelijke ordening.

Watertoets

Op 4 januari 2019 is een verzoek ingediend via www.dewatertoets.nl. Op 24 januari 2019 heeft het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD) in een reactie kenbaar gemaakt dat de normale procedure gevolgd dient te worden. Hierbij is tevens een uitgangspuntennotitie toegestuurd, deze is toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing als bijlage 2. Deze procedure houdt in dat de uitgangspunten in de ruimtelijke onderbouwing verwerkt dienen te worden.

Onderzoek

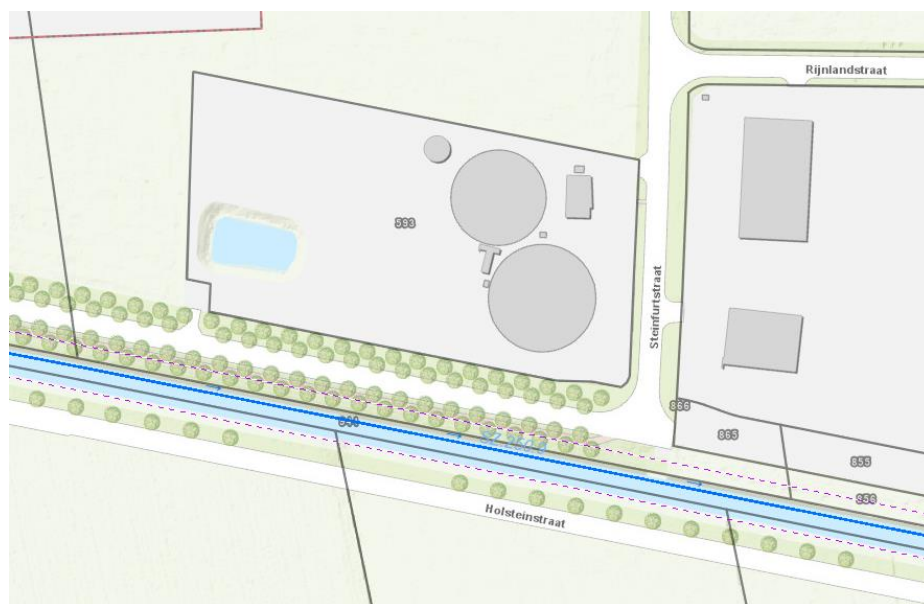
In deze paragraaf worden de uitgangspunten verwerkt die voortkomen uit de uitgangspuntennotitie zoals ontvangen van WDOD als reactie op de ingediende watertoets.

Achtereenvolgend wordt de bestaande situatie, de toekomstige situatie en de uitgangspunten voor het plan op inrichtingsniveau behandeld.

Bestaande situatie

Het plan ligt in het stroomgebied Streukelerzijl, in een dijkringgebied (dijkring 9) en is het gelegen op het terrein van een RWZI. In de onderstaande Figuur 5.2 is een uitsnede van de Legger Oppervlaktewater WDO Delta 2019 weergegeven. Ten zuiden van het plangebied loopt een primaire watergang (SZ.250.9) van het waterschap Drents Overijsselse Delta. Deze watergang loopt niet door het plangebied, noch staat de watergang of beschermingszone in directe verbinding met het plangebied.

Figuur 5.2 Uitsnede legger WDO: kaartbeeld bestaande waterhuishouding rondom het perceel

Toekomstige situatie

Het voornemen van WDOD is om op het grasland (met een grootte van ongeveer 5.000 m², 0,5 hectare) behorende bij het perceel van de RWZI een zonnepark te realiseren van ongeveer 1.500 zonnepanelen. Deze zonnepanelen worden onder een hoek van 10 tot 35° bevestigd op zogeheten tafels, die gefundeerd worden op smalle palen. Voor het zonnepark geldt dat er geen verhard oppervlak wordt toegevoegd tussen of onder de zonnepanelen. Zie Figuur 4.2 voor referentieafbeeldingen van vergelijkbare zonnepanelsystemen. De benodigde omvormers worden onder de zonnepanelenrijen gehangen. De exacte locatie hiervan wordt bepaald na detailengineering. De geproduceerde elektriciteit wordt via de omvormers door een verzamelkabel afgevoerd naar de bestaande schakelkast of -installatie van de RWZI. Deze kabel zal onder het maaiveld worden aangelegd.

Uitgangspunten voor het plan op inrichtingsniveau

De eerder genoemde primaire watergang (A-watergang) loopt ten zuiden van het RWZI perceel en wordt gescheiden van het perceel door de Bentheimstraat. Het voorgenomen zonnepark ligt op minimaal 35 meter van deze watergang, met daartussen de Bentheimstraat gelegen, waardoor het plan ruim buiten deze beschermingszone ligt.

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen invloed op het watersysteem met betrekking tot de waterkwaliteit. Er worden geen materialen gebruikt in het exterieur van het bouwwerk die een verontreiniging van het oppervlaktewater kan veroorzaken (bv. door afvloeiend hemelwater). Bij onderhoud aan de zonnepanelen wordt er gebruik gemaakt van alleen water of water met reinigingsmiddel dat geen verontreiniging van oppervlaktewater tot gevolg kan hebben. Hemelwater dat op de zonnepanelen terecht komt, vloeit af en kan rechtstreeks onder de panelen infiltreren in de bodem omdat er geen verharding wordt toegevoegd. Omdat zoveel mogelijk het bestaande grasland behouden blijft, zal de infiltratie- en afvloeiingssnelheid van hemelwater door het plan niet beïnvloed worden. Ook zal het plan geen invloed hebben op het functioneren van de RWZI, omdat voor het zonnenveld delen van het perceel aangewend worden die niet gebruikt worden voor de zuivering.

Het voorgenomen zonnepark heeft geen invloed op de grondwaterstanden of het peilbeheer. Daarnaast worden de zonnepanelen minimaal 0,5 meter boven maaiveld aangebracht, daardoor zullen hogere waterstanden geen effect hebben op het functioneren van het zonnepanelensysteem, noch zal het zonnepanelensysteem een nadelige invloed hebben op het overstromingsrisico of waterhuishouding. Daarnaast biedt het plan geen belemmering voor het bestaande grond- en oppervlaktewatersysteem en heeft daardoor geen nadelige gevolgen op de omgeving.

Op basis van de legger kan geconcludeerd worden dat er in het plangebied geen belangrijke oppervlaktewateren of beschermingszones (zogenaamde primaire of A- watergangen), waterkeringen of gebieden liggen die zijn aangewezen voor regionale waterberging. Het plan heeft geen effect op het watersysteem, de waterveiligheid (overstromingsrisico) of de waterzuivering. Dit betekent dat dit plan geen essentiële waterbelangen raakt.

Conclusie

Het beoogde plan heeft geen effecten op de waterhuishouding. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening voor het aspect waterhuishouding.

5.5 Overig

5.5.1 Geluid

Toetsingskader

Conform de het Activiteitenbesluit milieubeheer moet het zonnepark beschouwd worden als een type A-inrichting, waardoor er formeel geen noodzaak voor een akoestisch onderzoek bestaat.

Onderzoek

De zonnepanelen produceren geen relevant geluid. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende omvormers, die overdag (enig) geluid produceren. In het kader van bedrijven en milieuzonering (zie paragraaf 5.1) is op voorhand te stellen dat het zonnepark geen geluidsbelasting veroorzaakt op de omliggende woningen. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet noodzakelijk. Uit het oogpunt van geluid zijn er geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Vanuit het aspect geluid is er voor het zonnepark sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.2 Externe veiligheid

Toetsingskader

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is bedoeld om mensen in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen, of een gevaarlijke inrichting, te beschermen. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit rond zo'n bedrijf moet het bevoegd gezag rekening houden met veiligheidsafstanden ter bescherming van individuen (plaatsgebonden risico) en groepen personen (groepsrisico).

Onderzoek

Het zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Bevi. Er zijn geen personen aanwezig. Een zonnepark is daarnaast ook geen risicobron of inrichting dat valt onder het Bevi. Er bevinden zich ook geen ondergrondse buisleidingen of hoogspanningsverbindingen in het plangebied waar rekening mee gehouden dient te worden. Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening vanuit het aspect externe veiligheid.

5.5.3 Bodemkwaliteit

Toetsingskader

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient een bodemonderzoek verricht te worden met het oog op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Het bevoegd gezag moet onderzoek verrichten naar de bestaande toestand en deze toetsen aan de wenselijke bodemkwaliteit. Uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en de daarin toegestane gebruiksvormen.

Onderzoek

De gemeente Zwolle heeft in 2015 de Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle 2015-2019 vastgesteld. De bodemkwaliteitskaart⁷ van de gemeente Zwolle laat zien dat het plangebied een industriële functie kent. Ter plekke van het plangebied van het zonnepark is, uit onderzoek gebleken, dat de ondergrond geschikt voor landbouw en natuur. Deze ondergrond is tevens geschikt voor de realisatie van een zonnepark. Het toekomstig gebruik als zonnepark is geen gevoelige functie waardoor het plan op basis van het aspect bodemkwaliteit uitvoerbaar is. Bij de activiteit zelf is geen sprake van gebruik van bodembedreigende stoffen of uitlopende maatregelen.

Conclusie

Vanuit het aspect bodemkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.4 Luchtkwaliteit

Toetsingskader

Op 15 november 2007 is een wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van deze regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet

⁷ Geraadpleegd via: <https://www.zwolle.nl/wonen-en-leven/natuur-en-milieu/milieu/bodemkwaliteitskaart>

Milieubeheer. Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien deze voldoet aan één van deze voorwaarden:

- er geen sprake is van feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project 'in niet betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU derogatie (toestemming) heeft verleend.

Van een verslechtering van de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' is sprake indien zich één van de volgende ontwikkelingen voordoet:

- woningbouw: minimaal 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitende weg of 3.000 woningen bij 2 ontsluitende wegen;
- infrastructuur: minimaal 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie);
- kantoorlocaties: minimaal 100.000 m² bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitende weg, 200.000 m² bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitende wegen.

Onderzoek

Onderhavig plan maakt een ontwikkeling mogelijk dat niet onder één van bovenstaande categorieën onder te brengen is en het is ook geen project dat beschreven staat in het NSL. Geconcludeerd kan worden dat de luchtkwaliteit niet 'in betekenende mate' zal verslechteren. Daarom hoeft niet nader op het aspect luchtkwaliteit te worden ingegaan.

Conclusie

Vanuit het aspect luchtkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.5 Lichtreflectie

Toetsingskader

Een mogelijk ruimtelijk effect van zonnepanelen op wegverkeer is de reflectie van zonlicht. De meeste inkomende zonnestralen, die op zonnepanelen terecht komen worden geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit. Echter, omdat de bovenste laag van de panelen van glas zijn gemaakt, zal een deel (<5%) van het zonlicht ook worden gereflecteerd. Deze schittering op omliggende objecten komt vooral voor bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer de zon haaks op de panelen staat. Het licht dat op een zonnepaneel valt, wordt in één specifieke richting weerkaatst omdat een zonnepaneel een glad oppervlak heeft. Dit reduceert de aantal invalshoeken waarbij overlast ervaren kan worden van het licht.

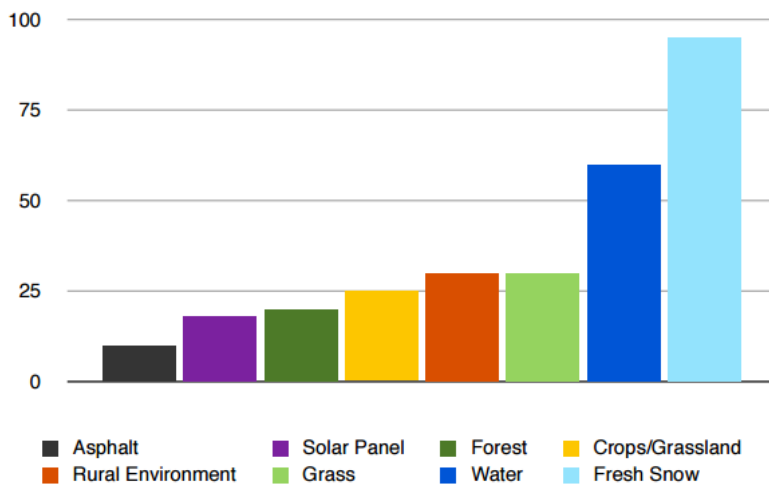
Onderzoek

Uit een wegbeeldanalyse met betrekking tot een soortgelijk zonnepark⁸ blijkt dat betreffende reflectie niet feller is dan het achtergrondlicht van de zon zelf. In ditzelfde onderzoek wordt tevens geconstateerd dat er aanzienlijk meer zonlicht gereflecteerd wordt door bijvoorbeeld water dan door een zonnepaneel. In een soortgelijk onderzoek⁹ naar de visuele impact van een zonnepark in het Verenigd Koninkrijk wordt dezelfde conclusie getrokken. In Figuur 5.3 is met relatieve aantallen het verschil weergegeven van de reflectie van verschillende materialen.

⁸ Zonnepark Ceresweg: Wegbeeldanalyse Oesterdam (N659), N.H. Tiekstra & . W. Swolfs (Rho adviseurs), oktober 2014

⁹ Visual Impact Assessment, Capital Solar Farm, december 2010

Figuur 5.3 Vergelijking reflectie zonnepaneel t.o.v. andere materialen

Aangezien een zonnepaneel een lagere reflectie heeft dan grasland en oppervlaktewater, dat gelegen is langs de wegen rondom het plangebied (Steinfurtstraat en Bentheimstraat), kan gesteld worden dat het plaatsen van een zonnepark nabij de genoemde wegen geen noemenswaardig effect heeft op het wegverkeer.

Conclusie

Vanuit het aspect lichtreflectie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal

Krachtens de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin in afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de realisatie van een zonnepark en de daarbij behorende voorzieningen. Aangezien hiermee geen sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 6.2.1. sub b van het Besluit ruimtelijke ordening, is kostenverhaal niet verplicht.

Planschade

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de wijziging, herziening of afwijking van het bestemmingsplan, tegemoet gekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd. Eventuele planschadekosten komen voor rekening van de initiatiefnemer.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Een paragraaf maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel aan te tonen dat er voor een ruimtelijk plan maatschappelijk draagvlak is. Op Hessenpoort werken bedrijven, ondernemers en de gemeente Zwolle actief samen aan het verder verduurzamen van het bedrijventerrein. Het plaatsen van zonnepanelen op het terrein van Waterschap Drents Overijsselse Delta voor de werking van de RWZI past daarmee volledig in de ambitie van zowel de bedrijven als de gemeente en geeft invulling aan de ambitie van het waterschap. Omliggende functies en bedrijven worden met de plaatsing van de zonnepanelen niet gehinderd in hun activiteiten. Vanuit de maatschappij is er draagvlak voor het initiatief.

WDOD is een openbaar lichaam, op basis van de Waterschapswet, dat als taak heeft om de waterhuishouding (waterkwaliteit en -kwantiteit) te regelen binnen haar grenzen. Het algemeen bestuur van WDOD wordt eens per vier jaar democratisch gekozen door middel van

waterschapsverkiezingen. Hiermee hebben alle kiesgerechtigde inwoners binnen de grenzen van het waterschap de mogelijkheid om door middel van hun stem het beleid van WDOD te bepalen. Hiermee wordt verondersteld dat het huidige beleid van WDOD, waarin de doelstelling om in 2025 door middel van onder andere zonne-energie energieneutraal te worden is verwerkt, maatschappelijk gedragen wordt.

Daarnaast zal de zonnepaneleninstallatie kunnen voorzien in een groot deel van het elektriciteitsverbruik van de RWZI Hessenpoort. Hierdoor hoeft op deze locatie minder energie ingekocht te worden. In combinatie met de inkomsten uit de beoogde exploitatiesubsidie (SDE) wordt verwacht dat er met de realisatie en exploitatie van de zonnepaneleninstallatie een gezond rendement kan worden behaald. Door optimalisatie van de bedrijfsvoering en het benutten van dergelijke kansen in de energietransitie komen de voordelen hiervan direct bij de inwoners van het beheersgebied van het waterschap terecht.

Tot slot past het plaatsen van zonnepanelen op het terrein van Waterschap Drents Overijsselse Delta voor de werking van de RWZI past volledig in de ambitie van de gemeente en geeft het invulling aan de energie-neutrale ambitie van het waterschap. Ook zullen omliggende functies en bedrijven met de plaatsing van de zonnepanelen niet gehinderd worden in hun activiteiten. Er zijn geen direct omwonenden bij het project die zijn betrokken bij de planvorming.

Ter visie legging

De aanvraag omgevingsvergunning, de bijlagen en deze bijbehorende ruimtelijke onderbouwing zijn allen onderdeel van de omgevingsvergunning. De ontwerpvergunning wordt gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn wordt aan eenieder de gelegenheid geboden een zienswijze in te dienen. Op basis van de ingebrachte zienswijzen neemt de gemeenteraad van de gemeente Zwolle een definitief besluit over het al dan niet afgeven van een verklaring van geen bedenkingen en het college van burgemeester en wethouders vervolgens over het verlenen van de omgevingsvergunning.

7 BIJLAGEN

Aan deze Ruimtelijke Onderbouwing zijn de volgende bijlagen toegevoegd:

Bijlage 1 – RO: Quicksan natuurtoets realisatie zonneparken Ecogroen

Bijlage 2 – RO: Uitgangspuntennotitie Watertoets WDO Delta